

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 20 kwietnia 2005 r.

w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

(Dz. U. z dnia 28 kwietnia 2005 r.)

Na podstawie art. 227 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie reguluje:

- 1) tryb, metody, rodzaj i częstotliwość wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- 2) przypadki, w których jest konieczne prowadzenie pomiarów ciągłych;
- 3) wymagania, jakie powinny spełniać laboratoria wykonujące badania i pomiary;
- 4) sposób rejestrowania i przechowywania wyników badań i pomiarów;
- 5) wzory dokumentów oraz sposób udostępniania wyników badań i pomiarów pracownikom.

§ 2. 1. Badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia występującego w środowisku pracy nie przeprowadza się, jeżeli wyniki dwóch ostatnio przeprowadzonych badań i pomiarów nie przekroczyły 0,1 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia lub natężenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, a w procesie technologicznym lub w warunkach występowania danego czynnika nie dokonała się zmiana mogąca wpływać na wysokość stężenia lub natężenia czynnika szkodliwego dla zdrowia.

2. W przypadku występowania w środowisku pracy czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym badania i pomiary przeprowadza się:

- 1) co najmniej raz na trzy miesiące - przy stwierdzeniu w ostatnio przeprowadzonym badaniu lub pomiarze stężenia czynnika rakotwórczego lub mutagennego powyżej 0,5 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;
- 2) co najmniej raz na sześć miesięcy - przy stwierdzeniu w ostatnio przeprowadzonym badaniu lub pomiarze stężenia czynnika rakotwórczego lub mutagennego powyżej 0,1 do 0,5 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;
- 3) w każdym przypadku wprowadzenia zmiany w warunkach występowania tego czynnika.

3. W przypadku występowania w środowisku pracy czynnika szkodliwego dla zdrowia, innego niż określony w ust. 2, badania i pomiary przeprowadza się:

- 1) co najmniej raz w roku - przy stwierdzeniu w ostatnio przeprowadzonym badaniu lub pomiarze stężenia lub natężenia czynnika szkodliwego dla zdrowia powyżej 0,5 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia lub natężenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;
- 2) co najmniej raz na dwa lata - przy stwierdzeniu w ostatnio przeprowadzonym badaniu lub pomiarze stężenia lub natężenia czynnika szkodliwego dla zdrowia powyżej 0,1 do 0,5 wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia lub natężenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;
- 3) w każdym przypadku wprowadzenia zmiany w warunkach występowania tego czynnika.

§ 3. W przypadku występowania w środowisku pracy szkodliwego dla zdrowia czynnika chemicznego, dla którego określono wartość najwyższego dopuszczalnego stężenia pułapowego, przeprowadza się pomiary ciągłe stężenia tego czynnika.

§ 4. Pracodawca przed przystąpieniem do przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy dokonuje rozeznania:

- 1) procesów technologicznych i występujących w nich czynników szkodliwych dla zdrowia w celu ich wytypowania do oznaczenia w środowisku pracy;
- 2) organizacji i sposobu wykonywania pracy.

§ 5. Pracodawca, nie później niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności, jest obowiązany do wykonania badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia w środowisku pracy.

§ 6. Metody badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy określają Polskie Normy oraz normy międzynarodowe lub równoważne.

§ 7. Laboratoria wykonujące badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy powinny uzyskać akredytację na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565).

§ 8. O wynikach przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie, w sposób ustalony w danym zakładzie pracy, poinformować pracowników oraz umieszczać aktualne wyniki tych badań lub pomiarów na odpowiednim stanowisku pracy.

§ 9. 1. Na podstawie wyników badań i pomiarów pracodawca prowadzi na bieżąco rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy, zwany dalej "rejestrem", którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Pracodawca wpisuje na bieżąco wyniki badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia do karty badań i pomiarów, zwanej dalej "kartą", której wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. W przypadku likwidacji zakładu pracy, pracodawca niezwłocznie przekazuje rejestr oraz kartę właściwemu miejscowo państwowemu inspektorowi sanitarnemu, a w odniesieniu do jednostek, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 1998 r. Nr 90, poz. 575, z późn. zm.), właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

4. Rejestry oraz karty przechowywane są przez okres 40 lat, licząc od daty ostatniego wpisu.

5. Wyniki badań i pomiarów, o których mowa w § 5, przechowuje się przez okres 3 lat, licząc od daty ostatniego wpisu.

§ 10. 1. Dokumenty zawierające wyniki badań i pomiarów wpisane do rejestru i karty, o których mowa w § 9, są niezwłocznie udostępniane na pisemne żądanie pracownika, byłego pracownika, ich przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, może wystąpić o sporządzenie wyciągów, odpisów i kopii dokumentacji do zakładu pracy lub podmiotu przechowującego dokumentację, o którym mowa w § 9 ust. 3.

3. Sporządzenie wyciągów, odpisów i kopii dokumentacji następuje na koszt wnioskodawcy.

§ 11. 1. Do dnia 31 grudnia 2007 r. badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy mogą wykonywać także laboratoria:

- 1) Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 2) jednostek badawczo-rozwojowych działających w dziedzinie medycyny pracy i Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego;
- 3) upoważnione przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów;
- 4) upoważnione przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

2. Laboratoria, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać badania na obszarze całego kraju.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

REJESTR CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA WYSTĘPUJĄCYCH NA STANOWISKU PRACY

..... (pieczęć zakładu pracy) (nazwa lub symbol stanowiska pracy)		Nr karty [][][][][][]		
			Data założenia rejestru: [][] [][] [][][][] dzień/miesiąc/rok		
..... Nr statystyczny - REGON			Lokalizacja stanowiska pracy:		
Charakterystyka stanowiska: (krótki opis technologii lub rodzaju produkcji, elementy wyposażenia, materiały, strefy zagrożenia, podstawowe czynności, sposób i czas ich wykonywania)					
Wykaz czynników szkodliwych występujących na stanowisku pracy					
Czynniki chemiczne	Pyły	Czynniki fizyczne	Czynniki biologiczne		
Rok:		20..	20..	20..	20..
Pracujących ogółem na stanowiskach pracy:					
w tym:	kobiet				
	młodocianych				
	pracujących na nocnej zmianie				
Liczba pracujących w warunkach przekroczenia wartości dopuszczalnych					

ZAŁĄCZNIK Nr 2**WZÓR****KARTA BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH****CZYNNIK CHEMICZNY**

1	Nazwa czynnika				
2	Data pomiaru				
3	Miejsce pomiaru				
4	Wykonujący pomiar				
5	Metoda pomiaru				
6	Wynik pomiaru ^{*)} (wartość dopuszczalna)				
7	Interpretacja wyniku				
8	Stanowisko pracy				

PYŁ

1	Nazwa czynnika				
2	Data pomiaru				
3	Miejsce pomiaru				
4	Wykonujący pomiar				
5	Metoda pomiaru				
6	Wynik pomiaru ^{*)} (wartość dopuszczalna)				
7	Interpretacja wyniku				
8	Stanowisko pracy				

CZYNNIK FIZYCZNY

1	Nazwa czynnika				
2	Data pomiaru				
3	Miejsce pomiaru				
4	Wykonujący pomiar				
5	Metoda pomiaru				
6	Wynik pomiaru				
7	Interpretacja wyniku				
8	Stanowisko pracy				

^{*)} W przypadku pomiarów ciągłych - wartość maksymalna.